

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์

ในการเปรียบเทียบเศษส่วน

ผู้สอน ครูอาภาภรณ์ สุขสำราญ

ครูพงศธร รอดจินดา

ภาคเรียน ที่ 1

หน่วยที่ 1 เศษส่วนและการบวก การลบ
การคูณ การหารเศษส่วน

หน่วยที่ 2 ทศนิยมและการบวก การลบ
การคูณ การหารทศนิยม

หน่วยที่ 3 สถิติและความน่าจะเป็นเบื้องต้น

การใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์
ในการเปรียบเทียบเศษส่วน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ $\frac{1}{2}$

เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบเศษส่วน

การหาเศษส่วนที่เท่ากันโดยใช้การคูณ

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} &= \frac{1 \times 2}{2 \times \boxed{2}} = \frac{1 \times \boxed{3}}{2 \times 3} = \frac{1 \times \boxed{4}}{2 \times \boxed{4}} = \frac{1 \times \boxed{5}}{2 \times \boxed{5}} \\ &= \frac{2}{\boxed{4}} = \frac{\boxed{3}}{6} = \frac{\boxed{4}}{\boxed{8}} = \frac{\boxed{5}}{\boxed{10}} \end{aligned}$$

การหาเศษส่วนที่เท่ากับเศษส่วนที่
กำหนดให้ทำได้โดยนำจำนวนนับ
จำนวนเดียวกันคูณทั้งตัวเศษและ
ตัวส่วน

พิจารณาเศษส่วนที่เท่ากับ $\frac{1}{2}$

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4} = \frac{3}{6} = \frac{4}{8} = \frac{5}{10} = \frac{6}{12}$$

ตัวเศษและตัวส่วนของเศษส่วน
ที่เท่ากับ $\frac{1}{2}$ มีความสัมพันธ์โดย
ตัวเศษเป็นครึ่งของตัวส่วนหรือ
ตัวส่วนเป็น 2 เท่าของตัวเศษ

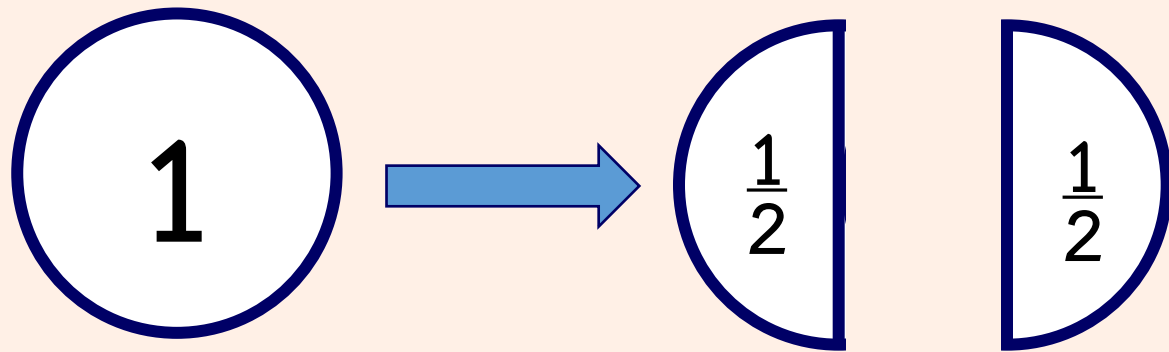
กิจกรรม

ครูแจกตัวนับรูปวงกลม กลุ่มละ 9 อัน
พร้อมกรรไกร จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน
ปฏิบัติกิจกรรมในการหาครึ่งของ 1, 3 และ 5

- ครึ่งของ 1 หาได้อย่างไร

แบ่ง 1 เป็น 2 ส่วน ส่วนละเท่าๆ กัน

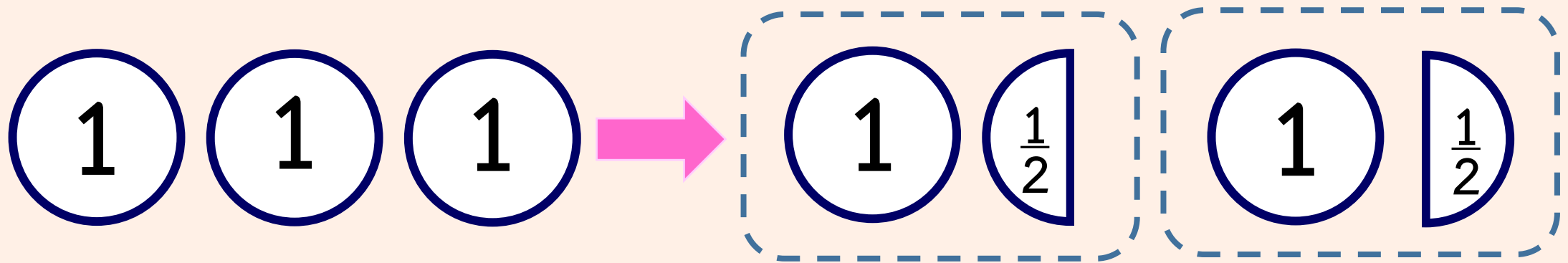

ดังนั้น ครึ่งของ 1 คือ $\frac{1}{2}$

- ครึ่งของ 3 หาได้อย่างไร

แบ่ง 3 เป็น 2 ส่วน ส่วนละเท่าๆ กัน

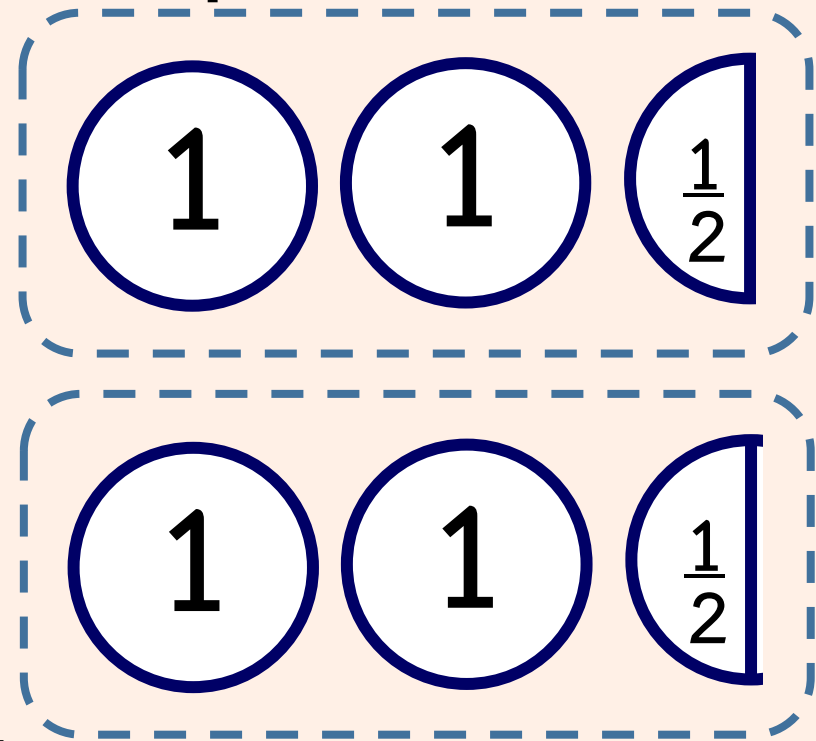
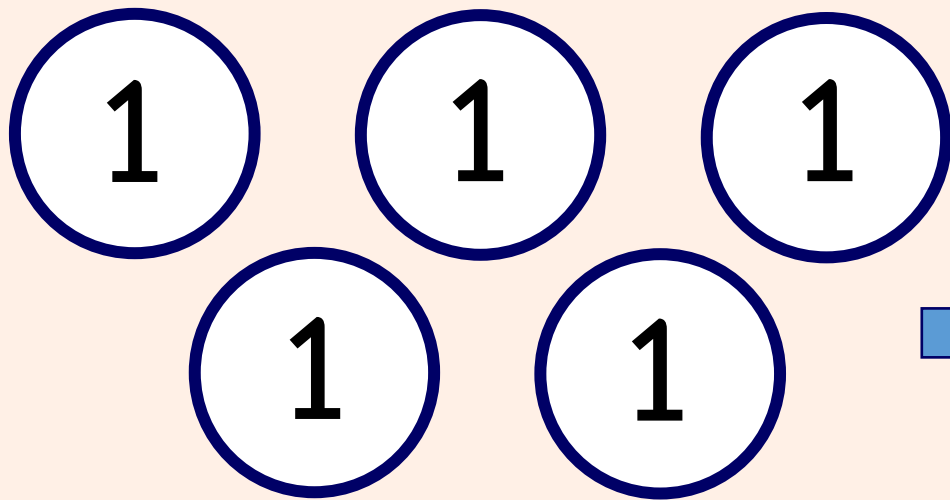

ดังนั้น ครึ่งของ 3 คือ $1\frac{1}{2}$

- ครึ่งของ 5 หาได้อย่างไร

แบ่ง 5 เป็น 2 ส่วน ส่วนละเท่าๆ กัน

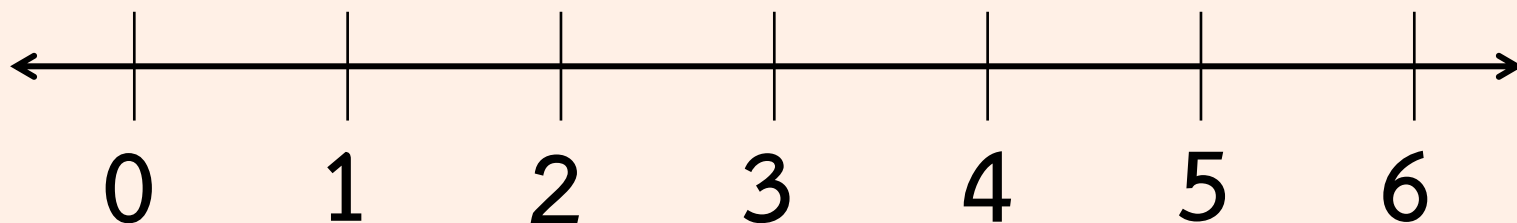
ดังนั้น ครึ่งของ 5 คือ $2\frac{1}{2}$

การหาครึ่งของ 6 โดยใช้เส้นแสดงจำนวน

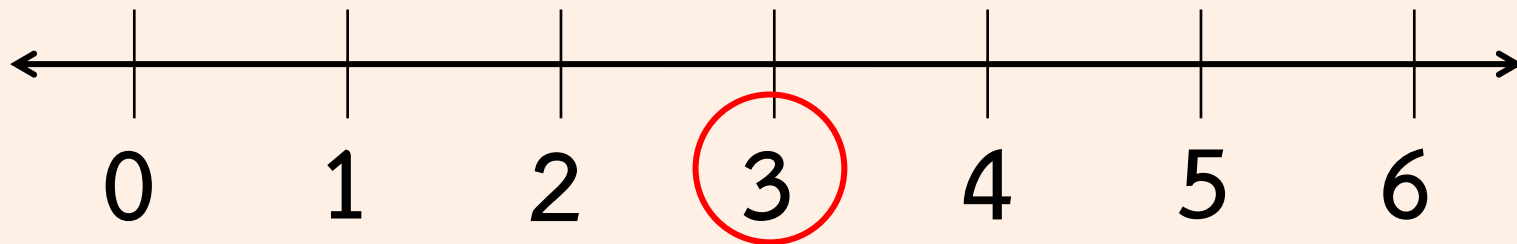
- เขียนเส้นจำนวนแสดงระยะ 6 หน่วย ได้อย่างไร

ลากเส้นจำนวนแล้วแบ่งระยะ 6 หน่วย ออกเป็น 6 ส่วนเท่าๆกัน

การหาครึ่งของ 6 โดยใช้เส้นแสดงจำนวน

- จะหาครึ่งของ 6 ได้อย่างไร

ครึ่งของ 6 คือ 3 เพราะ 3 แบ่งระยะ 6 หน่วย

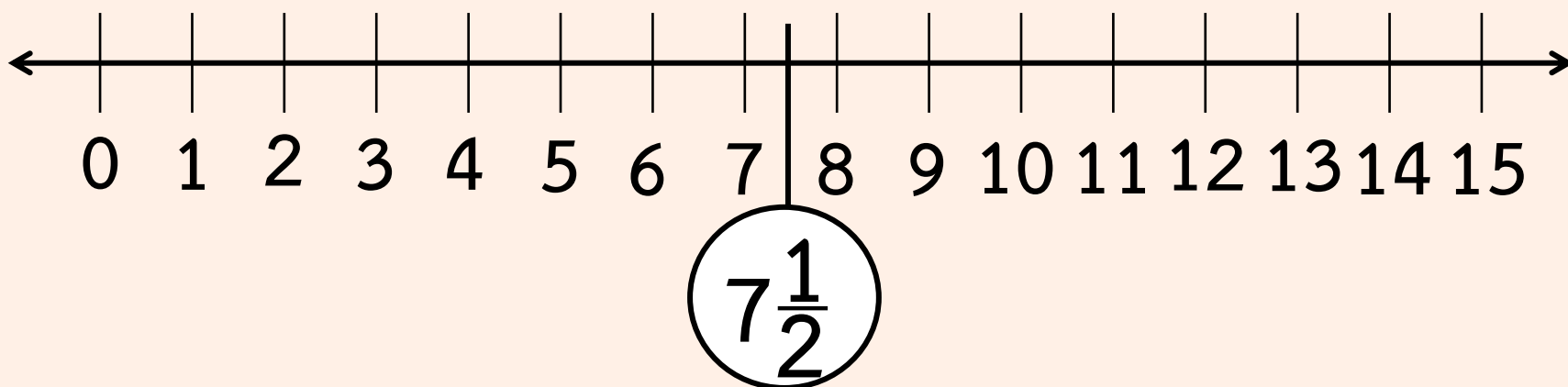
ออกเป็น 2 ส่วนเท่าๆกัน

การหาครึ่งของ 15 โดยใช้เส้นแสดงจำนวน

- จะหาครึ่งของ 15 ได้อย่างไร

ลากเส้นจำนวนแสดงระยะ 15 หน่วย

ครึ่งของ 15 คือ $7\frac{1}{2}$ เพราะ $7\frac{1}{2}$ แบ่งระยะ 15 หน่วย

ออกเป็น 2 ส่วนเท่าๆกัน

การเปรียบเทียบโดยใช้ $\frac{1}{2}$
เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ

พิจารณาเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$

$$\frac{1}{2} = \frac{\square}{8} \text{ เพราะเหตุใด}$$

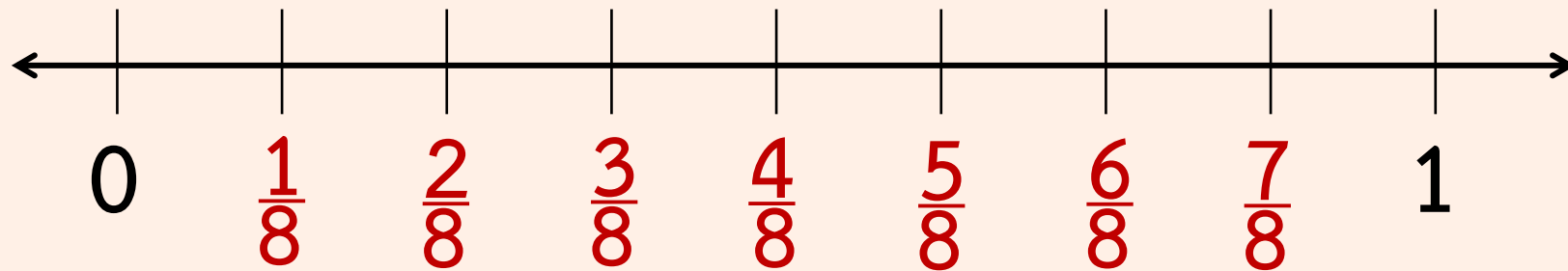
$$\frac{1}{2} = \frac{4}{8} \text{ เพราะ } \frac{1 \times 4}{2 \times 4} = \frac{4}{8}$$

พิจารณาเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$

เขียน $\frac{4}{8}$ บนเส้นจำนวนได้อย่างไร เพราะเหตุใด

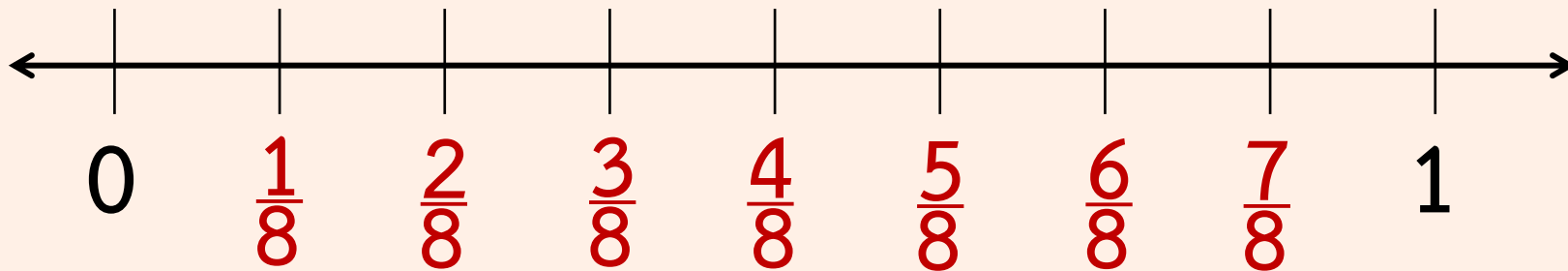
แบ่งระยะ 1 หน่วย จาก 0 ถึง 1 ออกเป็น 8 ส่วนเท่าๆกัน

พิจารณาเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$

เขียน $\frac{4}{8}$ บนเส้นจำนวนได้อย่างไร เพราะเหตุใด

ต้องการ 4 ส่วน จาก 8 ส่วน

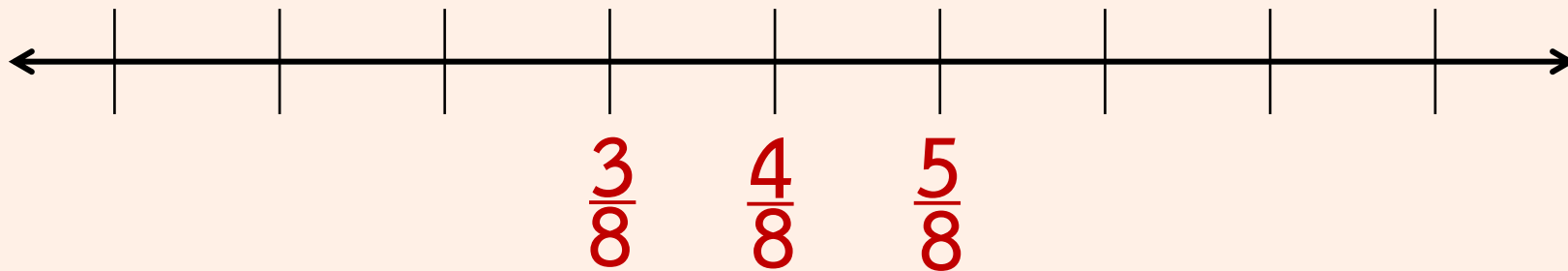

ครึ่งของ 8 คือ 4 จะได้ $\frac{4}{8} = \frac{1}{2}$

พิจารณาเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$

เขียน $\frac{3}{8}$ และ $\frac{5}{8}$ บนเส้นจำนวนได้อย่างไร

สรุปการเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ ได้อย่างไร

$\frac{3}{8} < \frac{4}{8}$ เพราะครึ่งของ 8 คือ 4 ซึ่ง $3 < 4$

จะได้ $\frac{3}{8} < \frac{1}{2}$

สรุปการเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ ได้อย่างไร

$\frac{5}{8} > \frac{4}{8}$ เพราะครึ่งของ 8 คือ 4 ซึ่ง $5 > 4$

จะได้ $\frac{5}{8} > \frac{1}{2}$

ตัวอย่าง เปรียบเทียบ $\frac{9}{14}$ กับ $\frac{1}{2}$

พิจารณาตัวส่วน คือ **14** ครึ่งของ 14 คือ **7**

ซึ่ง $\frac{7}{14} = \frac{1}{2}$ และ $\frac{9}{14} > \frac{7}{14}$

ดังนั้น $\frac{9}{14} > \frac{1}{2}$

การเปรียบเทียบเศษส่วนใดกับ $\frac{1}{2}$
ให้พิจารณาตัวเศษหรือตัวส่วน
ของเศษส่วนนั้น

ถ้าตัวเศษของเศษส่วนเป็นครึ่งของ
ตัวส่วน หรือตัวส่วนของเศษส่วน
เป็นสองเท่าของตัวเศษแล้ว
เศษส่วนนั้นจะเท่ากับ $\frac{1}{2}$

ถ้าตัวเศษของตัวส่วนน้อยกว่า
ครึ่งของตัวส่วน เศษส่วนนั้น
จะน้อยกว่า $\frac{1}{2}$

ถ้าตัวเศษของตัวส่วนมากกว่า
ครึ่งของตัวส่วน เศษส่วนนั้น
จะมากกว่า $\frac{1}{2}$

ตัวอย่าง เปรียบเทียบ $\frac{3}{10}$ กับ $\frac{4}{6}$

วิธีทำ พิจารณา $\frac{3}{10}$

ครึ่งของ 10 คือ 5 ซึ่ง $\frac{5}{10} = \frac{1}{2}$ จะได้ $\frac{3}{10} < \frac{5}{10}$

แสดงว่า $\frac{3}{10} < \frac{1}{2}$

ตัวอย่าง เปรียบเทียบ $\frac{3}{10}$ กับ $\frac{4}{6}$

พิจารณา $\frac{4}{6}$

ครึ่งของ 6 คือ 3 ซึ่ง $\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$ จะได้ $\frac{4}{6} > \frac{3}{6}$

แสดงว่า $\frac{4}{6} > \frac{1}{2}$

ดังนั้น $\frac{3}{10} < \frac{4}{6}$

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ให้นักเรียนเขียนโจทย์ลงในสมุดจำนวน 2 ข้อ
2. ให้นักเรียนสรุปคำตอบ
3. ครูเดินดูเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแสดงวิธีการเปรียบเทียบ จำนวน 2 ข้อ
2. นักเรียนสรุปคำตอบ

1. เปรียบเทียบ $\frac{8}{16}$ กับ $\frac{9}{18}$

2. เปรียบเทียบ $\frac{5}{7}$ กับ $\frac{10}{20}$

ឆេតិយ

1. เปรียบเทียบ $\frac{8}{16}$ กับ $\frac{9}{18}$

วิธีทำ พิจารณา $\frac{8}{16}$

ครึ่งของ 16 คือ 8 จะได้ $\frac{8}{16} = \frac{1}{2}$

พิจารณา $\frac{9}{18}$

ครึ่งของ 18 คือ 9 จะได้ $\frac{9}{18} = \frac{1}{2}$

ดังนั้น $\frac{8}{16} = \frac{9}{18}$

2. เปรียบเทียบ $\frac{5}{7}$ กับ $\frac{10}{20}$

วิธีทำ พิจารณา $\frac{5}{7}$

ครึ่งของ 7 คือ $3\frac{1}{2}$ ซึ่ง $5 > 3\frac{1}{2}$

จะได้ $\frac{5}{7} > \frac{1}{2}$

พิจารณา $\frac{10}{20}$

ครึ่งของ 20 คือ 10 ซึ่ง $\frac{10}{20} = \frac{1}{2}$

ดังนั้น $\frac{5}{7} > \frac{10}{20}$

แบบฝึกหัด 1.1

แบบฝึกหัด 1.1

1. กำหนดเศษส่วน $\frac{9}{12}$ $\frac{4}{8}$ $\frac{11}{16}$ $\frac{7}{7}$ $\frac{10}{22}$ $\frac{5}{13}$ $\frac{8}{19}$ $\frac{18}{24}$ และ $\frac{15}{30}$

1) เศษส่วนที่เท่ากับ $\frac{1}{2}$ คือ _____

2) เศษส่วนที่มากกว่า $\frac{1}{2}$ คือ _____

3) เศษส่วนที่น้อยกว่า $\frac{1}{2}$ คือ _____

2. แสดงวิธีการเปรียบเทียบเศษส่วนโดยใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์

1) $\frac{1}{2}$ กับ $\frac{2}{6}$

_____

_____

2) $\frac{7}{14}$ กับ $\frac{5}{10}$

_____

_____

_____

3) $\frac{4}{9}$ กับ $\frac{7}{12}$

_____

_____

4) $\frac{6}{11}$ กับ $\frac{9}{20}$

_____

_____

5) $\frac{11}{18}$ กับ $\frac{15}{30}$

_____

_____

สรุปบทเรียน

การเปรียบเทียบเศษส่วน

โดยใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์

ให้สังเกตที่ตัวเศษของตัวส่วน

บทเรียนครั้งต่อไป

การเปรียบเทียบเศษส่วน

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 1.2

แสดงวิธีเปรียบเทียบเศษส่วน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

